

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

DO ŚWIĘTEGO
ŚLUBOWANIA
TAJNE
Egz. Nr 6

plk dypl. Jerzy GAJEWSKI

ORGANIZACJA I PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH
PRZEZ plmb
Skrypt wykładu

ARCHIWUM
LOTNICKI SZKOLENIOWY
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. Broni K. Świerczewskiego
R35080

WARSZAWA

KWIECIEŃ

1973

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
in.gen.broni K.Swierczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

DE WYTYC
KATEDROWO

2. jedn. prot. 12657

Bgz.Nr... 6

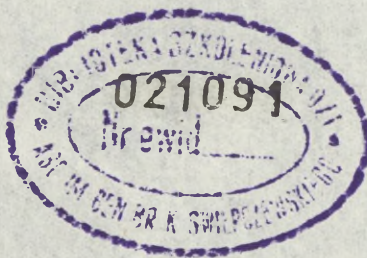
ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TAKTYKI LOTNICTWA

płk doc.dr Janusz MALINOWSKI

płk dypl.Jerzy GAJEWSKI

"Organizacja i prowadzenie działań bojowych
przez plmb "

/Skrypt wykładu/

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIA OPL
SZEF SZTABU GENERALNEGO
in.gen.broni K.Swierczewskiego

35080

ZAGADNIENIA

W S T Ę P

I. PRZEZNACZENIE, ORGANIZACJA, ZADANIA I MOŻLIWOŚCI BOJOWE
plmb ORAZ WŁASCIWOŚCI JEGO BAZOWANIA

1. Rola, przeznaczenie i organizacja plmb
2. Podstawowe zadania plmb ~~oraz sposoby ich wykonania:~~
  - a/ w warunkach stosowania środków klasycznych;
  - b/ w warunkach stosowania broni jądrowej.
3. Możliwości bojowe plmb.
4. Bazowanie plmb.

II. PRACA DOWÓDCY I SZTABU plmb PODCZAS ORGANIZACJI I PRZEWIADZANIA
DZIAŁAŃ BOJOWYCH

1. Otrzymanie zadania bojowego.
2. Praca dowództwa i sztabu plmb podczas wypracowywania decyzji.
3. Stawianie zadań bojowych.
4. Dowodzenie działaniami bojowymi plmb oraz współdziałanie z wojskami lądowymi.

Z A K O Ń C Z E N I E

W S T P P

W chwili obecnej nasze lotnictwo myśliwsko-bombowe jest wyposażone w naddźwiękowe samoloty typu Su-7 BKL.

Właściwości lotno-taktyczne i możliwości bojowe tego typu samolotów znaczenie odbiegają od właściwości i możliwości samolotów, znajdujących się w uzbrojeniu naszych jednostek myśliwsko-szturmowych. Najbardziej istotnymi momentami wyodrębniającymi te samoloty w porównaniu z samolotami myśliwsko-szturmowymi są: możliwość wykonywania lotów na dużych prędkościach i wysokościach, duża różnorodność środków klasycznych /głównie rakiet kierowanych/ większy udźwig bomb, a przede wszystkim zdolność przeniesienia bomb jądrowych. Uwzględniając powyższe różnice należy stwierdzić, że samoloty SU-7 BKL mogą być wykorzystane inaczej i z innym przeznaczeniem. Pułk lotniczy wyposażony w te samoloty może wykonywać zadania innego typu i charakteru, co oczywiście nie pozostanie bez wpływu na samą organizację i prowadzenie przez ten pułk działań bojowych. Inny jest też zakres pracy, obowiązki dowództwa i sztabu plmb w porównaniu z plmb, w związku z czym istnieje celowość oddzielnego potraktowania i omówienia zagadnień.

Obecnie w składzie lotnictwa operacyjnego znajduje się pułk wyposażony w samoloty Su-7 BKL podlegający bezpośrednio Dowództwu Wojsk Lotniczych a w warunkach wojennych - dowódcy armii lotniczej. W związku z powyższym w niniejszym skrypcie zostaną rozpatrzone zagadnienia związane z organizacją i prowadzeniem działań bojowych przez splmb, samodzielną jednostkę bezpośrednio podległą AL.

Ze względu na to, że najbardziej istotne zmiany, dotyczące taktyki działań oraz pracy dowództwa i sztabu plmb w porównaniu z plmb będą miały miejsce w wypadku stosowania środków jądrowych, te zagadnienia zostaną potraktowane ze szczególną uwagą. Natomiast przy omawianiu wykorzystania plmb, stosującego środki klasyczne będą przedstawione w zasadzie tylko specyficzne właściwości typowe dla takiego pułku, w odróżnieniu od plmb.

I. PRZEZNACZENIE, ORGANIZACJA, ZADANIA I ~~MOŻLIWOŚCI~~ BOJOWE plmb, ORAZ WŁAŚCIWOŚCI JEGO BAZOWANIA

1. Rola, przeznaczenie i organizacja plmb

Plmb jest przeznaczony do wykonywania zadań związanych ze zwalczaniem naziemnych obiektów nieprzyjaciela na korzyść wojsk frontu. Na nadmorskich kierunkach operacyjnych może on także wykonywać zadania na korzyść Marynarki Wojennej.

W przeciwieństwie do innych bojowych pułków lotniczych, które jak wiadomo wchodzi w skład związków taktycznych lotnictwa pułk jest jednostką samodzielną, podległą bezpośrednio dowództwu AL.

Rola pułku w działaniach bojowych jest ściśle uzależniona od warunków działań i stosowanych środków rażenia. Stosując lotnicze bomby jądrowe i środki chemiczne pułk jest w stanie wykonać jednoczesne uderzenia na szereg ważnych obiektów, których zniszczenie może mieć istotny wpływ na przebieg operacji. W związku z powyższym, plmb mimo, że jest jednostką taktyczną, w warunkach stosowania broni jądrowej może wykonywać zadania nawet o znaczeniu operacyjnym.

Rola pułku w warunkach nie stosowania BMR jest odmienna. Stosując środki konwencjonalne pułk może jedynie wykonywać zadania o znaczeniu taktycznym i jego rola w działaniach bojowych będzie bez porównania mniejsza.

Jak z powyższego wynika rola plmb w działaniach bojowych zależy od wykorzystywanych środków rażenia bowiem różnice w skuteczności środków są tak ogromne, że w sposób zasadniczy rzutują na śliwość pułku, a tym samym na jego rolę w operacjach wojsk lądowych.

Organizacja plmb jest w zasadzie prawie identyczna z organizacją plmsz. Różnice dotyczą głównie nieco zwiększonych stanów ilościowych personelu i sprzętu pomocniczego takich pododdziałów jak dywizjon techniczny oraz batalion zaopatrzenia, ze względu bardziej skomplikowaną obsługę i eksploatację samolotów Su-7 BKE w stosunku do Lin-5bis.

/Organizacja ćwiczebna plmb - załącznik nr. 1/

2. Podstawowe zadania pmb oraz sposoby ich wykonania.

a/ W warunkach stosowania środków klasycznych

Podczas prowadzenia działań bojowych w warunkach nie stosowania środków masowego rażenia pmb może wykonywać zadania taktyczne, typowe tak dla LMSz jak i dla LB. Wynika to przede wszystkim z właściwości uzbrojenia strzelecko-bombardierskiego oraz nowoczesnego wyposażenia w niezbędną aparaturę, umożliwiającą nawigowanie i prowadzenie działań w różnych warunkach atmosferycznych i bojowych. I tak, do podstawowych grup zadań pmb wykonywanych przy stosowaniu środków klasycznych należy zaliczyć:

- 1/ Udział w walce z bronią jądrową i środkami jej przenoszenia
- 2/ Udział we wsparciu wojsk lądowych;
- 3/ Udział w zwalczaniu lotnictwa i środków OPL npla.

Najbardziej typowymi obiektami działań przy realizacji pierwszej grupy zadań będą :

- pododdziały raketowych i artyleryjskich środków przenoszenia broni jądrowej, w tym baterie PRK, wyposażone w broń jądrową;

- samoloty - nosiciele bazujące na lotniskach i same lotniska
- składy broni jądrowej.

Do sąsiednich obiektów, zwalczanych przy wykonywaniu drugiej grupy zadań można zaliczyć :

- oddziały wojsk npla w kolumnach marszowych, na przeprawach oraz w rejonach ześrodkowania, szczególnie jednostki pancerne;

- poszczególne obiekty komunikacyjne jak: mosty, przeprawy, wiadukty, różne środki transportu kolejowego, kołowego, wodnego i powietrznego, stacje kolejowe itp.;

- punkty oporu i umocnienia obronne;

- desanty powietrzne i morskie w rejonach załadunku podczas przelotu /przejścia morzem/ oraz lądowania;

- środki ogniowe na SO;

- oddzielne obiekty systemu dowodzenia i zaopatrzenia /SD, środki radiotechniczne, składy, magazyny, bazy itp./.

Do podstawowych obiektów trzeciej grupy zadań należy zaliczyć :

- pozostałe lotniska i bazujące na nich samoloty;
- oddzielne obiekty systemu wykrywania, powiadamiania i dowodzenia npla;
- pododdziały przeciwlotniczych rakiet kierowanych;
- składy amunicji i paliwa lotniczego itp..

Wykonywanie powyższych grup zadań i zwalczanie wymienianych obiektów może być realizowane przez plab zarówno w interesie całej operacji frontowej jak i w interesie oddzielnej armii. W każdym jednak wypadku podstawowym warunkiem użycia pułku do określanych działań bojowych jest uwzględnienie właściwości lotno-taktycznych i więzanych możliwości ogniowych samolotów Su-7 BKŁ w porównaniu z samolotami, będącymi na uzbrojeniu IBSz.

Chodzi zatem o najbardziej właściwe i efektywne wykorzystanie plab, zgodnie z jego możliwościami bojowymi.

Oprócz wymienionych, podstawowych zadań plab może w szczególnych wypadkach wykonywać także takie zadania dodatkowe jak zwalczanie celów powietrznych oraz prowadzenie rozpoznania powietrznego. Duża prędkość samolotów Su-7BKŁ, silne uzbrojenie artyleryjsko-rakietowe oraz wyposażenie części samolotów w aparaturę fotograficzną umożliwiają wykonywanie z powodzeniem tych mniej typowych, dodatkowych zadań, które jednak w określonych konkretnych warunkach mogą okazać się bardzo ważnymi.

W warunkach użycia klasycznych środków rażenia plab może stosować w zasadzie te same sposoby wykonania zadań bojowych, jak i inne jednostki IBSz, tzn. uderzenia jednoczesne na jeden lub kilka obiektów, uderzenia kolejne oraz samodzielne poszukiwanie i niszczenie celów naziemnych. Niemniej jednak istnieją pewne różnice odnośnie najbardziej typowych i najczęściej stosowanych sposobów w porównaniu do pułków myśliwsko-astrowych, wynikające z nieco innego przeznaczenia i innych możliwości bojowych plab. I tak do najbardziej typowych sposobów należy zaliczyć uderzenia jednoczesne na kilka obiektów. Mogą to być obiekty rozmieszczone w stosunkowo niedużej odległości od siebie /np. poszczególne baterie artylerii w składzie dywizjon w związku z tym istnieją lepsze możliwości w organizacji i realizacji zabezpieczenia działań bojowych pułku lub obiekty rozmieszczone na znacznych odległościach od siebie /np. poszczególne posterunki czy stacje radiolokacyjne systemu wykrywania lub

lotniska na określonym kierunku operacyjnym/ co niewątpliwie znacznie utrudnia organizację i realizację zabezpieczenia działań bojowych poszczególnych grup. W podanych wyżej uderzeniach może oczywiście uczestniczyć cały pułk lub tylko jego część w zależności od całego szeregu czynników, jak cel działań, charakter obiektów, ich ilość, obrona plot npla itd. Więcej typowe i rzadziej stosowane będą uderzenia jednoczesne na jeden obiekt całością sił pułku. Może to mieć miejsce na przykład przy wykonywaniu zadania niszczenia mostu czy dużej liczby samolotów npla na lotnisku, lub zniszczenia innych ważnych obiektów wymagających jednoczesnego użycia dużej ilości sił i środków. Przy takich działaniach pułk będzie wykonywał lot do celu z zasady małymi grupami, odpowiednio urzutowanymi w przestrzeni celem łatwiejszego przeniknięcia przez OPL npla oraz zwiększenia taktycznego promienia działania.

Plmb może także stosować uderzenia kolejne na jeden lub kilka obiektów, np. na kolumnę wojsk w marszu /lub kilka kolumn tego samego związku taktycznego przesuwających się po kilku drogach/ celem opóźnienia na określony przedział czasu jej marszu w kierunku linii styczności bojowej.

Najmniej typowe, aczkolwiek w pełni możliwe, będzie samodzielne poszukiwanie i niszczenie celów naziemnych. Do wykonywania zadań wymagających stosowania tego sposobu działania bardzo celowo jest wykorzystywać samoloty myśliwsko-szturmowe, dysponujące znacznie mniejszymi prędkościami, większą manewrowością i lepszymi warunkami obserwacji z kabiny pilota.

b/ w warunkach stosowania broni jądrowej

Podstawowe grupy zadań w warunkach stosowania broni jądrowej są analogiczne jak w warunkach nie stosowania tej broni. Obiekty działań podczas wykonywania tych grup zadań będą także podobne. Natomiast zakres jednocześnie wykonywanych zadań w jednym pułkowym locie bojowym będzie znacznie szerszy, ze względu na jakościowo większe możliwości plmb, wynikające z wykorzystywania przez ten pułk bomb jądrowych i chemicznych.

Plmb, jak to już wcześniej zostało podane, wykorzystując bomby jądrowe i chemiczne może wykonywać zadania o znaczeniu operacyjnym, podczas gdy środkami klasycznymi wykonuje zadania jedynie o charakterze taktycznym.

Wykorzystując bomby jądrowe pułk może stosować dwa sposoby wykonania zadań bojowych: uderzenia jednoczesne, lub działania kolejno. Natomiast w wypadku użycia plmb do wykonywania zadań sposobem samodzielnego poszukiwania i niszczenia celów naziemnych pułk będzie z zasady wykorzystywał konwencjonalne środki rażenia.

Charakterystyczna cecha realizacji zadań za pomocą bomb jądrowych polegać będzie na tym, że cele działań będą w tym wypadku bardziej zdecydowane, niż przy użyciu środków klasycznych. Broń jądrowa pozwala bowiem w wyniku jednego uderzenia zniszczyć taki obiekt, którego obeszczadnienie środkami klasycznymi w wielu wypadkach wymagałoby użycia znacznej ilości lotnictwa. Nic więc dziwnego, że w tej sytuacji plmb, wykonując uderzenia ^{jądrowe} ~~jednoczesne lub kolejno~~ ^{całkowicie} w warunkach użycia broni jądrowej ^{może jednocześnie} będzie z reguły zwalczał kilka-kilkanaście różnych obiektów. Czas trwania jednoczesnego uderzenia plmb w ograniczonym rejonie w warunkach stosowania broni jądrowej będzie z reguły znacznie dłuższy, niż w wypadku stosowania środków klasycznych. Jest to uwarunkowane koniecznością zapewnienia bezpiecznych warunków bombardowania podczas arztu kilku bomb jądrowych w ograniczonym rejonie.

Tak więc obiekty działań i sposoby wykonania zadań są podobne tak w warunkach stosowania broni jądrowej, jak i środków klasycznych.

Natomiast zmieniają się możliwości bojowe, a co za tym idzie - zakres zadań, które może wykonać pułk w jednym locie.

W czasie wykonywania zadań w warunkach stosowania środków klasycznych możliwe będzie działanie całego pułku na jeden obiekt /np. most/, podczas gdy w warunkach stosowania broni jądrowej pułk z reguły może działać jednocześnie na kilka, kilkanaście oddzielnych obiektów.

2 3. Możliwości bojowe plmb

Możliwości bojowe plmb wyposażonego w samoloty Su-7 BKE podobnie jak możliwości każdej innej jednostki lotniczej określa cały szereg wskaźników. Do najważniejszych z nich należą możliwości wyjścia w rejon atakowanego obiektu, możliwości przenikania przez OPL npla, możliwości w zakresie głębokości wykonywanych uderzeń, możliwości w zakresie częstotliwości

i natężenia działań, możliwości działań w trudnych warunkach atmosferycznych i w nocy i wreszcie możliwości rażenia typowych obiektów /możliwości ogniowe/, które są niewątpliwie podstawowym wskaźnikiem możliwości bojowych pułku. Wszystkie wyżej wymienione wskaźniki są ściśle ze sobą związane i uzależnione od szeregu czynników jak np. osiągi lotno-taktyczne samolotów, ilość zabieranego paliwa, uzbrojenie, wyposażenie specjalne itp.

Możliwości wyjścia płab w rejon atakowanego obiektu są w zasadzie podobnie jak dla płab w związku z czym nie ma potrzeby szerszego ich omówienia.

Możliwości przenikania przez OPL npla czy to całości sił pułku, czy określonej grupy są niewątpliwie większe niż w płab, ze względu na lepsze osiągi lotno-taktyczne samolotów Su-7BKZ w porównaniu do Lin-6bis /przede wszystkim duże prędkości lotu poziomego, duża prędkość wznoszenia, duże rozpiętości prędkości/ umożliwiające skrócenie czasu przebywania nad terenem przeciwnika jak również oderwanie się od atakujących myśliwców npla.

Możliwości w zakresie głębokości wykonywanych uderzeń zapewniają w zasadzie zwalczanie wszystkich ważnych obiektów roznieoszonych w taktycznej i operacyjnej strefie działań bojowych. Samoloty Su-7BKZ najczęściej wykonują zadania bojowe z dwoma zbiornikami dodatkowymi. W tym wypadku taktyczny promień działania płab na małych wysokościach rzędu 200-500m wynosi około 220-230 km, na dużych /rzędu 10000 m/ ok. 440-450 km. W wypadku lotu z trzema /z bombą jądrową/ czy czterema zbiornikami dodatkowymi taktyczny promień działania zwiększy się odpowiednio do ok. 270 km i ok. 320 km na małych wysokościach oraz do około 530 i ok. 600 km na dużych wysokościach, zakładając warunki lotu na reżymie maksymalnego zasięgu, bez arztu zbiorników dodatkowych po ich opróżnieniu. A zatem w zasięgu działań poszczególnych grup płab znajdują się także obiekty operacyjnego znaczenia jak lotniska położone w strefie działań bojowych, ^{palochy} ^{DE. v. all} ^{Peuhimij} wodwoły operacyjne itp.

Możliwości w zakresie częstotliwości wykonywanych uderzeń określa się jak wiadomo czasem, jaki upłynie od momentu przekazania sygnału do pułku na start określonej grupy do wyjścia tej grupy w rejon celu oraz czasem gotowości tej grupy do powtórnego lotu. Czasy dotyczące pierwszego wskaźnika nie różnią się w zasadzie od czasów w płab a przy większych odległościach do celu mogą być nawet mniejsze. Czasy dotyczące drugiego wskaźnika są

nieco dłuższe, w związku z dłuższym czasem odtwarzania gotowości bojowej w plmb. Czas odtwarzania gotowości bojowej pałku waha się w granicach 2 - 2,5 godz i więcej.

Jeżeli chodzi o natężenie działań to wynosi ono ok. 3 lotów na załogę ten. nie różni się od natężenia przyjmowanego w plmb.

Wszystkie wyżej omówione wskaźniki w zasadzie jednakowo kształtują się w warunkach stosowania jak i nie stosowania BMR. Natomiast szerszego omówienia wymaga możliwość ogniowe pałku na które w zasadniczy sposób wpływa rodzaj uzbrojenia. Inne będą te możliwości przy stosowaniu środków klasycznych i zupełnie inne przy użyciu bomb jądrowych lub chemicznych.

Każdy samolot Su-7 BKR oprócz standardowego uzbrojenia strzeleckiego, składającego się z dwóch działek BR-30, posiada cztery zamki podwieszaniowe, umożliwiające przy zastosowaniu odpowiednich bloków wykorzystanie różnych wariantów ładunku rakietowo-bombowego.

Obecnie przeprowadzana jest modernizacja samolotów Su-7 BKR, polegająca na montowaniu dodatkowych dwóch zamków, umożliwiających podwieszenie na każdy z nich ładunku bojowego do 250 kg. Tak więc w perspektywie wszystkie, znajdujące się na naszym uzbrojeniu samoloty Su-7 BKR zostaną objęte powyższą modernizacją, w związku z czym tak warianty ładunku bojowego jak również możliwości ogniowe plmb będą rozpatrywane przy uwzględnianiu powyższej zmiany.

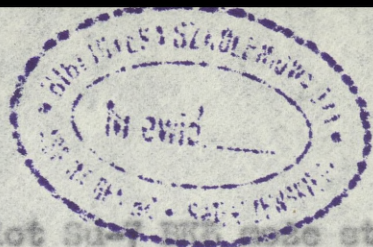
Do podstawowych wariantów ładunku bojowego należy zaliczyć:

a/ warianty ładunku bombowego:

- 4 x 500 kg + 2 x 250 kg /wariant przeciążony/;
- 2 x 500 kg + 4 x 250 kg;
- 4x2B360 kg + 2 x 250 kg;
- 20 x 100 kg/ 4 x 4 + 2 x 2/;
- 4 x zbiorn.dodat. + 2x250 kg /wariant przeciążony/;
- 2 x zbiorn.dodat. + 2x500 kg + 2 x 250 kg /wariant przeciążony/.

b/ Warianty ładunku raketowego:

- 5 x S-24
- 5 x UB-16 /96 S-5K lub S-5 m/;
- 42 x S-3K;
- 2 x zbiorn.dodat. + 4 x UB-16;
- 4 x zbiorn.dodat. + 2 x UB-16/wariant przeciążony/.

Oprócz tych podstawowych wariantów samolot Su-7 BKL może stosować w zależności od potrzeb warianty mieszane, tzn. bomby i rakiety w różnych zestawieniach.

Jak widać, uzbrojenie bombardiersko-rakietowe samolotów Su-7 BKL znacznie przewyższa uzbrojenie samolotów myśliwko-sturmowych typu Lia-6 bis, w związku z czym i możliwości ognio-we plimb są dużo większe od możliwości plamb.

I tak np. wychodząc z niezbędnej poligonowej ilości samolotów Su-7 BKL do rażenia oddzielnych obiektów w dwóch nalotach z wykorzystaniem rakiet i działek pokładowych plimb w składzie 36 samolotów może jednocześnie wykonać jedno z następujących zadań:

- zniszczyć 14-16 wyrzutni pocisków HONEST JOHN /przy $P_g = 0,95/;$

- zniszczyć stacje radiolokacyjne ok. 6 posterunków radiolokacyjnych /przy $P_g = 0,8/;$

- obeszczadzić ok. 6 baterii "HAWK" poprzez zniszczenie trzech radiolokatorów w każdej /przy $P_g = 0,8/;$

- obeszczadzić trzy baterie armat 175 mm /przy $P_g = 0,8/;$

- obeszczadzić kompanię czołgów;

- zniszczyć samoloty na dwóch ^{niezależnych} stoiskach eskadrowych /zakładając obecność na każdym stoisku po 18 samolotów/.

Należy przy tym zaznaczyć, że w konkretnych warunkach bojowych, przy przeciwdziałaniu środkom OPL npla i przy założeniu konieczności działań w sytuacji bojowej czy atmosferycznej uniemożliwiającej wykorzystanie optymalnych środków rażenia lub sposobów atakowania możliwości bojowe plimb będą odpowiednio mniejsze.

Wyliczone powyżej przykładowo możliwości plimb przy zastosowaniu środków klasycznych są wystarczającym uzasadnieniem, że pomimo stosunkowo silnego uzbrojenia, przy zastosowaniu środków klasycznych pułk będzie wykonywał zadania taktyczne.

W warunkach użycia broni jądrowej, plimb może z powodzeniem wykonywać zadania o znaczeniu operacyjnym, stosując bomby jądrowe różnych kalibrów. A zatem pułk jest w stanie zwalczać wszelkie obiekty znajdujące się w strefie operacyjnej /w granicach taktycznego promienia działania/ łącznie z dużymi obiektami płaszczyznianymi, jak: wojska w rejonie ześrodkowania, ośrodki przesyłowe, węzły komunikacyjne itp. Ponieważ jednak najbardziej typowymi obiektami dla plimb w warunkach stosowania broni jądrowej

wey będą obiekty ruchome /np. wojska w marszu/ oraz obiekty często zmieniające swoje miejsce /np. baterie i dywizjony rakiet/, a tylko w wyjątkowych wypadkach duże obiekty płaszczyzniane /które mogą być zwalczane przy pomocy rakiet z głowicami jądrowymi/, w związku z tym pułk będzie stosował głównie bomby jądrowe małych kalibrów. I tak na przykład, dla zniszczenia ośrodka powiadomienia i naprowadzania wystarczy użyć jednej bomby jądrowej kalibru 1 KT, dla zniszczenia baterii rakiet typu "HONEST JOHN" - na 30 - jednej bomby jądrowej kalibru 5 KT, dla zniszczenia kompanii piechoty zmechanizowanej w marszu - jednej bomby jądrowej kalibru 10 KT, dla zniszczenia kompanii czołgów w marszu - jednej bomby jądrowej kalibru 20-30 KT, dla zniszczenia samolotów na lotnisku, zburzenia naziemnych budowli /do 80% strat/ lub zniszczenia sztucznego pasa startowego na odcinku 500-600m - jednej bomby jądrowej kalibru 20-30 KT, dla obciążenia baterii artylerii armat 175 mm ze zniszczeniem ok. 40% sprzętu bojowego - jednej bomby jądrowej 20-30 KT.

Wychodząc z tych przykładowych danych, plan przy wykorzystaniu własnych samolotów do zabezpieczenia nosicieli bomb jądrowych / z wydzielaniem 3-5 samolotów do zabezpieczenia samolot-nosiciela/ może jednocześnie zniszczyć 6-9 wyżej podanych obiektów.

W wypadku wydzielenia samolotów z innych jednostek dla zabezpieczenia nosicieli bomb jądrowych możliwości ogniowe plan wzrosną. Będą one zależeły już nie od ilości samolotów w pułku /ponieważ teoretycznie pułk mógłby wykonywać uderzenia jednocześnie na tyle obiektów ile jest samolotów w pułku/, a od różnych innych czynników jak: terminowe zabezpieczenie pułku w niezbędną ilość bomb jądrowych, sprawna i terminowa obsługa samolotów i podwieszenie bomb, dobra organizacja i realizacja zabezpieczenia nosicieli bomb jądrowych przez samoloty innych jednostek itp.

W przytoczonych wyżej przykładach i rozważaniach rozpatrywano były możliwości jednoczesnych działań całego pułku przede wszystkim celem lepszego wypuklenia siły uderzeniowej, jaką dysponuje pułk jako jednostka w całości.

Natomiast w warunkach bojowych, przy stosowaniu środków jądrowych działanie jednoczesne wszystkich samolotów pułku, należy traktować jako jeden z wyjątkowych wariantów np. podczas pierwszego uderzenia jądrowego. Pułk może realizować wcześniej zaplanowane i n

krojone na szeroką skalę zadania /np. paraliżowanie systemu komunikacji lub blokowanie sieci lotnisk npla na określonym kierunku operacyjnym/ angażując do tego jednocześnie większą część swoich sił. Jednak najbardziej typowe będą uderzenia jednocześnie jedną lub maksimum kilkoma bombami jądrowymi podczas wykonywania stawianych na bieżąco zadań, a setem działań jedną lub maksimum kilkoma małymi grupami jednocześnie z ciągłym utrzymywaniem określonych sił w odpowiedniej gotowości do natychmiastowych działań. Tak więc przy działaniach pojedynczymi, małymi grupami odtwarzanie gotowości bojowej tych grup nie ma w zasadzie żadnego wpływu na ciągłość działań pułku i możliwości wykonywania następnych uderzeń w minimalnie krótkim czasie. Natomiast przy jednoczesnych działaniach większości sił pułku czas odtwarzania gotowości bojowej do następnego wylotu kształtuje w sposób istotny możliwości bojowe pułku.

4. Bazowanie płnb

Właściwości samolotów Su-7 BRK, a w szczególności ich ciężar /ok. 14 ton/ oraz długości rozbiegu i dobiegu powodują zwiększone wymagania w stosunku do jakości lotnisk bazowania płnb. Lotniska te muszą posiadać drogi startowe długości minimum 2200m. W toku działań bojowych, w szczególności w warunkach stosowania broni jądrowej przygotowanie odpowiednich lotnisk dla płnb jest trudnym zagadnieniem. Z jednej strony bowiem zachodzi celowość, a nawet konieczność rozmieszczenia pułku jako jednostki nosicieli bomb jądrowych na kilku lotniskach, z drugiej zaś lotniska bazowania naszego lotnictwa i w pierwszym rzędzie IAB są w większym stopniu narażone na zniszczenie niż w warunkach stosowania środków klasycznych.

Tak więc płnb ze względu na bezpieczeństwo a także na charakter wykonywanych zadań i konieczność działań w pasie całego Frontu powinien bazować na dwóch lotniskach z drogami startowymi dostatecznej długości. Ponadto lotniska te muszą być wyposażone we wszystkie niezbędne środki UL, stacje radiolokacyjne itp. Oprócz lotnisk zasadniczych pułk powinien otrzymać lotniska zapasowe.

Lotniska bazowania pmb powinny znajdować się w odległościach od linii styczności bojowej, zabezpieczających z jednej strony maksimum bezpieczeństwa przed ewentualnymi uderzeniami rakiet i lotnictwa npla, z drugiej - umożliwiającymi wykonanie podstawowych zadań pułku w głębokości nie tylko taktycznej ale i operacyjnej.

Wychodząc z wyżej wymienionych wymogów najbardziej celowe jest bazowanie pułku w odległościach rzędu 100-150 km z szerokim wykorzystaniem lotnisk podskokowych, rozmieszczonych w pobliżu linii frontu do wykonywania uderzeń na obiekty znajdujące się na większych głębokościach na terytorium npla.

Omówione wyżej właściwości, dotyczące bazowania pmb wskazują na poważne trudności, jakie wypadnie pokonywać służbie lotniskowej AL zabezpieczającej manewr lotniskowy tego pułku w toku działań bojowych. Ze względu jednak na wagę i znaczenie pmb, jako jednostki nosicieli bomb jądrowych zagadnienie zabezpieczenia lotniskowego tego pułku jest szczególnie istotne i musi leżeć w centrum uwagi kompetentnych organów.

II. PRACA DOWÓDCY I SZTABU pmb PODCZAS ORGANIZACJI I ~~PROWA-~~ ~~NIENIA~~ DZIAŁAŃ BOJOWYCH

1. Otrzymanie zadania bojowego

Dowódca pmb może otrzymać zadanie bojowe bezpośrednio od dowódcy AL na SD armii, przy pomocy technicznych środków łączności, lub też za pośrednictwem oficera łącznikowego AL. Zadanie może być postawione na okres działań /dział, noc/ z późniejszym precyzowaniem /ucieszczeniem/ konkretnych obiektów, miejsca i czasu uderzeń, lub na jeden lot. Pierwszy przypadek jest typowy w czasie działań pułku na wezwanie z polawalki, w związku z czym w zadaniu zostanie określony charakter przewidywanych obiektów działań, prawdopodobnie kierunki lub rejony działań bojowych, natężenie działań, może być podana liczba, skład, oraz stopień gotowości bojowej grup dyskurujących i.t.p. W zadaniu na lot precyzowany jest z zasady konkretny obiekt, cel działań i miejsce uderzenia oraz inne elementy niezbędne dla podjęcia decyzji na działania przez dowódcę pułku.

W warunkach wojny konwencjonalnej zadanie otrzymane z AL nie różni się w zasadzie w swej treści od zadania otrzymanego w plasz. Odrębnym elementem mogą być wytyczne dowódcy AL, dotyczące utrzymywania określonych sił w stałej gotowości do działań z bombami jądrowymi.

W warunkach stosowania broni jądrowej pmb w odróżnieniu od plasz otrzyma w zadaniu bojowym ilość bomb jądrowych na wykonanie postawionego zadania, kalibry tych bomb, punkty zerowe zrzutów, sposoby wykonania zadania /uderzenia jednocześnie, uderzenia kolejne/ oraz rodzajewguchów /powietrzny wysoki, powietrzny niski, naziemny/.

2. Praca dowództwa i sztabu pmb podczas wypracowania decyzji

Metoda i zakres wypracowania decyzji na działania bojowe analogicznie jak w plasz, uszczelniona jest od szeregu czynników jak: ilość czasu pozostająca dowódcy do powzięcia decyzji, ilość i jakość danych informujących o przeciwniku i własnych wojskach, ilość elementów decyzji na działania, które musi sprecyzować dowódca pmb itp.

Analizując postawione zadanie bojowe, dowódca plab musi, jak wiadomo zrozumieć zamiar działań przełożonego, treść zadania, ze szczególnym uwzględnieniem tych wszystkich elementów, które dotyczą użycia bomb jądrowych, uzmysłowić sobie jakie elementy decyzji otrzymał w formie gotowej i o jakich musi sam zdecydować.

Po przeprowadzeniu takiej analizy, oraz w oparciu o doświadczenia poprzednich działań, znajomość sytuacji bojowej i gotowe elementy decyzji zawarte w postawionym przez przełożonego zadaniu bojowym dowódca pułku jest w stanie wstępnie ustalić szarys niektórych elementów zamiaru działań, co pozwoli mu określić zakres przedsięwzięć niezbędnych do przeprowadzenia w pułku w okresie organizacji działań. Następnie przeprowadza kalkulację czasu i udziału wytycznych odnośnie realizacji tych przedsięwzięć oraz przygotowania mu niezbędnych danych.

Ocena sytuacji prowadzona jest zgodnie z przyjętym schematem, niemniej jednak w wypadku działań bombami jądrowymi mogą wystąpić pewne różnice w ocenie niektórych elementów, wynikające z: specyfiki użycia BMR. I tak np. o ile obiekt działań w warunkach wojny konwencjonalnej oceniany jest przede wszystkim z punktu widzenia jego odporności na różnorodne środki rażenia oraz stosowane sposoby i warunki atakowania, to przy zwalczaniu obiektów bombami jądrowymi główna uwaga musi być skierowana na wybór sposobu wykonania zadania z pierwszego nalotu i rzut bomby zapewniający jej wybuch w nakazanym punkcie zerowym, a także odpowiednie zabezpieczenie samolotu z bombą jądrową przed przeciwdziałaniem środków CPL i nieprzyjaciela.

Podobne różnice mogą wystąpić przy ocenie własnych wojsk, gdzie w warunkach użycia BMR konieczne jest uwzględnienie miejsca i czasu planowanych uderzeń jądrowych rakiet, ocenie własnych możliwości, gdzie więcej uwagi poświęca się elementom zabezpieczenia zapewniającym wyjście samolotu z bombą jądrową w rejon zwalczanego obiektu i.t.p.

Tak więc przeprowadzając ocenę sytuacji i wyciągając wnioski celem wypracowania decyzji na działania bombami jądrowymi dowódca plab musi niejednokrotnie stosować inne kryteria oceny, przyjmować inne założenia wyjściowe oraz uwzględniać inne czynniki.

W trakcie oceny sytuacji, dowódca plmb wysłuchuje oficerów sztabu i szefów służb zgodnie z udzielonymi im wcześniej wytycznymi.

W efekcie oceny sytuacji i wyciągnięcia wniosków powstaje decyzja dowódcy plmb, która powinna obejmować następujące elementy:

- zamiar działań: czas i rejon /rejon/ działań pułku i eskadr, obiekty działań eskadr /samolotów-nosicieli/ z wykorzystaniem zwykłych i jądrowych środków rażenia, cele działań /oczekiwane rezultaty działań, siły i środki niezbędne dla wykonania zadania /zadań/ ugrupowanie bojowe pułku /eskadr/, sposoby wykonywania zadań bojowych, czas i stopień gotowości do działań bojowych;
- zadania bojowe eskadr /kluczy, par, samolotów-nosicieli/, czas działań, ilość samolotów, obiekt uderzenia /punkt zerowy zrzutu bomby jądrowej/, wymagane rezultaty, cel zapasowy;
- sposób działań, sposób startu i zbiórki, trasa i profil lotu, kierunek i sposób wyjścia z rejonu celu i działań nad celem itp;
- organizacja współdziałania z wojskami lądowymi i innymi rodzajami lotnictwa oraz między pododdziałkami pułku;
- przedsięwzięcia zabezpieczenia działań bojowych pułku;
- organizacja dowodzenia podczas startu, zbiórki, lotu do celu, w rejon^{ie} celu, na trasie powrotnej.

Decyzję dowódcy plmb opracowuje się na mapie z odpowiednią legendą.

Oprócz mapy decyzji dowódcy pułku, sztab pułku przygotowuje różne schematy, tablice, grafiki itp jako niezbędne materiały pomocnicze do postawienia zadania bojowego.

3. Stawianie zadań bojowych

Planowany termin i sposób postawienia zadania bojowego dowódcą eskadr przez dowódcę pułku powinien uwzględniać możliwość należytego przygotowania się personelu latającego do wykonania zadań, a zatem powinien być ustalony z takim wyliczeniem, aby zapewnić maksymalną czasowość eskadron na przygotowanie się do działań. W wypadku skomplikowanego charakteru zadań, wymagającej

wyjaśnieni i dodatkowych informacji ze strony specjalistów, najbardziej celowym jest stawianie zadań bojowych dowódcom eskadr w obecności całego personelu lotającego.

W niektórych wypadkach, o ile w wykonaniu określonego zadania uczestniczy ograniczona ilość sił pułku /np. wykonanie jednego uderzenia jądrowego, przeprowadzenia rozpoznania, samodzielnego poszukiwania i niszczenia celów naziemnych ograniczonymi siłami itp/ dowódca pułku może stawiać zadania bezpośrednio dowódcom kluczy /grup/ lub oddzielnym załogom.

W wypadku działań pułku środkami klasycznymi treść stawianego przez dowódcę zadania bojowego jest w zasadzie analogiczna, jak w planach /poza punktem dotyczącym dyżurów samolotów - nosicieli bomb jądrowych/. O ile natomiast pułk otrzymać zadania na działania bombami jądrowymi, wtedy dowódca pułku podaje dodatkowo wszystkie te elementy, które dotyczą użycia tych bomb jak ilość i kaliber wydzielonych bomb jądrowych, punkty zerowe arztu, rodzaje wybuchów, sposoby arztu, zadania załóg ubezpieczających samoloty-nosiciele itp.

Po postawieniu zadań i wyjaśnieniu wszystkich niezbędnych zagadnień taktycznych dowódca pułku może udzielić głosu specjalistom /nawigator, szef strzelania powietrznego, szef łączności itd/ którzy powinni podać niezbędne w danej sytuacji wskazówki specjalistyczne. Szczególnie istotne mogą być te wskazówki przy działaniach bombami jądrowymi np. przy konieczności jednoczesnego arztu kilku bomb jądrowych w ograniczonym rejonie, gdzie niezbędne jest szczegółowe rozpracowanie takiego uderzenia odnośnie czasów, miejsc i manewrów w rejonie arztów. Pożądane jest przy tym wykorzystanie ~~szkoleń~~ wszelkich tablic schematów i innych materiałów poglądowych, ukłwiających zrozumienie i zapamiętanie wyjaśnianych problemów.

Zgodnie z dotychczas stosowaną praktyką, ze szkół dowódcy pułku, stawiającego zadania bojowe, opracowany jest rozkaz bojowy. Należy przypuszczać, że w przyszłości w związku z coraz szerszym wykorzystywaniem w pracy sztabów lotniczych środków audiowizualnych, treść zadań stawianych przez dowódcę plan będzie rejestrowana na taśmie magneto-fonowej.

O ile pułk bazuje na dwóch lotniskach, wtedy może zaistnieć sytuacja, że dowódca pułku, ze względu na odległości między lotniskami bazowania oraz ograniczony czas nie będzie w stanie

postawić bezpośrednio zadania bojowego oddzielnie bazującej eskadry. W związku z tym zadanie będzie stawiane technicznymi środkami łączności.

4. Dowodzenie działaniami bojowymi płab oraz współdziałanie z wojskami lądowymi.

Dowodzenie pułkiem lotnictwa myśliwsko-bombowego posiada określone właściwości w porównaniu z płasz, wynikające z innej podległości, specyfiki bazowania, a w warunkach stosowania broni jądrowej innego zakresu i charakteru zadań bojowych.

W związku z tym, że pułk podlega bezpośrednio AL stąd otrzymuje zadania bojowe, zatem dowodzenie z nimi pododdziałami /grupami, eskadrami, eskadrami/ w toku działań bojowych może być realizowane ze stanowiska dowodzenia dowódcy pułku, oraz z SD /ASD/ dowódcy

Dowodzenie z SD pułku realizowane jest przez dowódcę pułku. W wypadku gdy dowódca uczestniczy w locie bojowym lub z jakiegokolwiek innych przyczyn nie jest obecny na SD pułku, dowodzenie pułkiem może przejąć zastępca dowódcy d/a liniowych, asf estabu lub inny odpowiedzialny oficer estabu wyznaczony przez dowódcę. Lotami w rejonie lotniska /startem, zbiórką oraz lądowaniem/ pododdziałów /grup, eskadry/ kieruje zazwyczaj jeden z zastępców dowódcy pułku. W wypadku bazowania płab na dwóch lotniskach dowodzenie samolotami w rejonie lotniska bazowania oddzielnej eskadry realizuje zastępca dowódcy pułku lub dowódca tej eskadry. Przy działaniach pułku na obiekty rozmieszczone w głębokości operacyjnej oraz przy wykonywaniu lotów na małych wysokościach mogą wystąpić trudności w utrzymaniu bezpośredniego kontaktu radiowego między dowódcą płab znajdującym się na SD a poszczególnymi dowódcami grup w powietrzu. Zwiększa to w określonym stopniu samodzielność działań tych grup oraz zwiększa wymagania w stosunku do dowódców tych grup.

W czasie lotu bojowego dowodzenie w powietrzu może być realizowane przez dowódców eskadr /grup/ lub przez dowódcę płab. Ten ostatni wypadek może mieć miejsce w warunkach wykonywania zadania bojowego większością lub całością sił pułku.

Dowódca pułku może uczestniczyć w locie bojowym w składzie określonego pododdziału w wypadku, gdy pododdział ten wykonuje szczególnie odpowiedzialne zadanie /np. wykonanie jednoczesnego uderzenia kilkoma bombami jądrowymi w ograniczonym rejonie/ lub też w celu kontroli rezultatów.

Podczas dowodzenia w powietrzu dowódca pułku /eskadry, grupy/ powinien utrzymywać ciągłą łączność z SD pułku i realizować otrzymane stamtąd wskazówki.

Dowodzenie w powietrzu przez dowódcę pułku powinno obejmować kierowanie działaniami pododdziałów /grup, szóg/, kontrolę ugrupowania bojowego, podejmowanie decyzji i stawianie nowych zadań dowódcom pododdziałów /grup, szóg/ w wypadku nagłych zmian sytuacji, zapewnienie współdziałania między pododdziałami /szogami/, dokładnego wyjścia na cel, kierowanie wykonaniem uderzenia, odejściem od celu, walką powietrzną itp.

Dowodzenie z ziemi pododdziałami pułku z SD /WSD/ dowódcy AL może być realizowane w celu uściślenia zadań pododdziałom /szogom/ w powietrzu, przecelowywania ich na nowo wykryte ważniejsze obiekty, wskazania RNN, przekazywania informacji o sytuacji naziemnej i powietrznej oraz o skażeniach promieniotwórczych na trasie i w rejonie celu itp.

Jednym z ważniejszych elementów dowodzenia pododdziałami pułku w toku działań bojowych jest naprowadzanie na cele. Jest to szczególnie ważne w sytuacji, gdy zadanie stawiane jest /lub precyzowane/ bezpośrednio przed startem, lub w wypadku przecelowania w powietrzu. Naprowadzenie może być realizowane z SD pułku oraz z RNN-ów, rozmieszczonych w pobliżu linii styczności bojowej wojsk.

W związku z tym, że zdecydowana większość otrzymywanych zadań, szczególnie w warunkach wojny jądrowej będzie wykonywana w interesach całej operacji frontowej wg planu frontu i AL, na obiekty z zasady głębiej rozmieszczone, współdziałanie plmb z wojskami lądowymi będzie organizowane na szczeblu AL. W tym wypadku dowódca plmb otrzyma z AL wszystkie niezbędne dane współdziałania, jak: położenie wojsk własnych, sygnały oznaczenia przedniego skraju, czas i miejsce uderzeń środkami rażenia wojsk lądowych w rejonie działań pułku /chodzi głównie o uderzenia rakiet z głowicami jądrowymi/ wysokość torów pocisków rakietowych i artyleryjskich na osi tras samolotów itp.

W czasie wykonywania zadań przez pluton w strefie operacyjnej wg planu AL dowództwo i sztab pułku nie utrzymuje w sąsiedztwie żadnego kontaktu radiowego czy telefonicznego z jakimkolwiek nasłannym punktem dowodzenia wojsk lądowych, jak również z SD czy WSD DLSzR. Współdziałanie z wojskami ogranicza się do przestrzegania otrzymanych wytycznych współdziałania.

W określonych przypadkach o ile pluton wykonuje zadania bezpośrednio w interesach armii ogólnowojskowej /A Panc/ na rozkaz dowódcy AL, dowódca pułku może utrzymywać bezpośrednią łączność radiową z WSD DLSzR, skąd mogą mu być precyzowane zadania odnośnie czasu, miejsca i obiektu działań. Na przykład w wypadku działań na odwody npla, znajdujące się w strefie taktycznej w pasie działań bojowych określonej armii dowódca pluton może otrzymać z WSD DLSzR /na podstawie danych z rozpoznania powietrznego oraz decyzji dowódcy armii ogólnowojskowej/ wszelkie dane dotyczące: rozmieszczenia, kierunku marszu, składu tych odwodów, a następnie miejsca i czasu uderzenia.

Jak z powyższego wynika, w zależności od konkretnej sytuacji bojowej, charakteru zadania, decyzji dowódcy AL oraz warunków basowania, dowodzenia pułkiem i poszczególnymi grupami wykonującymi zadania bojowe może być realizowane z różnych punktów dowodzenia.

ZAKOŃCZENIE

Pluton jako jednostka nosicieli bomb jądrowych stanowi dużą siłę w ręku dowódcy AL i może być wykorzystany do wykonywania ważnych zadań o znaczeniu operacyjnym. W wypadku stosowania środków klasycznych pułk może wykonywać zadania taktyczne, w tym również bezpośrednio w interesach poszczególnych armii ogólnowojskowych. Jednak pluton jako jednostka samodzielna podlegająca bezpośrednio AL, skąd otrzymuje zadania bojowe, działa przeważnie w interesach całej operacji frontowej. W wypadku wykorzystania pułku do wsparcia wojsk określonej armii może on współpracować z WSD DLSzR.

Praca dowództwa i sztabu pluton w toku wykonywania zadań bojowych charakteryzuje się większą samodzielnością i szerszym wachlarzem obowiązków personelu kierowniczego w porównaniu z plutonem, którego pracą kieruje sztab dywizji.

W warunkach wojny jądrowej w pracy dowództwa i sztabu plmb występują pewne odrębne elementy w porównaniu do planz, związane z użyciem bomb jądrowych. Podstawowym problemem jest dokonanie niezbędnych kalkulacji związanych ze wzrostem bomb jądrowych, podczas uderzeń jednoczesnych oraz określenie sposobów zabezpieczania działań bojowych samolotów nosicieli bomb jądrowych.

Zasadniczymi sposobami wykonywania zadań bojowych przy użyciu bomb jądrowych są uderzenia kolejno w miarę wykrywania ważnych obiektów "środków napadu jądrowego npla/ oraz uderzenia jednoczesne na szereg obiektów.

OPRACOWAŁ:
ST. WYKŁADOWCA KATEDRY TAKTYKI LOTNICTWA

ptk dypl. Jerzy GAJEWSKI

Wydruk.: w 7 egz.

op. Nr 1-7-Kanc. Tajna

ptk.: ptk Gajewski

Wydruk: T.C. dn. 11.04.73r.

P. ka. maz. 0320/WL

